

วรรณคดีวันนี้ "นิทานเวตาล"

นำเสนอเมื่อ : 18 ก.ย. 2551

เวตาล

เวตาล เป็นอมมนุษย์จำพวกหนึ่ง คล้ายค่างคาวผี
ในปรัมปราคติของฮินดู
ดำรงอยู่เป็นภูตที่อาศัยในซากศพผู้อื่นในตอนกลางวัน
ศพเหล่านี้อาจใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการเดินทาง
เพราะขณะที่เวतालอาศัยอยู่นั้น ซากศพจะไม่เน่า
แต่เวतालอาจออกจากศพเพื่อหากินในตอนกลางคืน
ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 กล่าวไว้ว่า "เวताल
คือ ผีจำพวกหนึ่ง ชอบสิงอยู่ในป่าช้า"

ตามตำนานของชาวฮินดู
กล่าวว่าเวลานั้นเป็นวิญญูณร้ายที่วนเวียนอยู่ตามสุสาน
และคอยเขาสังอยู่ในซากศพต่างๆ มันจะทำร้ายมนุษย์ที่เข้าไปรบกวน
เหยื่อของเวतालจะถูกเขาสัง ทำให้มือและเท้าหันไปข้างหลังเสมอ
เวतालยังทำให้ผู้คนเป็นบ้า ฆ่าเด็ก และแทงลูก แต่เวतालยังมีข้อดี
คือมันจะคอยดูแลหมู่บ้านของมันเอง

เวतालนั้นเป็นวิญญูณร้าย
คอยทำร้ายบุคคลที่ลูกหลานไม่ยอมทำพิธีศพให้พ่อแม่ ด้วยเหตุนี้
พวกเขาจึงถูกกักอยู่ในแดนสนธยา ระหว่างการดำรงอยู่ด้วยชีวิต
และการดำรงอยู่หลังมีชีวิต (หลังความตาย)
ปีศาจเหล่านี้อาจได้รับอามิสด้วยเครื่องเซ่นหรือถูกขับให้ตกใจด้วยมนต์
เวतालอาจหลุดพ้นจากสภาพปีศาจได้หากการทำพิธีศพของตน

แต่เมื่อเป็นปีศาจแล้ว ก็ไม่สามารถพ้นจากกฎแห่งเวลาและเทศะ
พวกมันจะความรูประหลาดเกี่ยวกับอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
และหยั่งรู้ลึกถึงใจตน
ดังนั้นหมอผีจำนวนมากจึงพยายามดิ้นรนเสาะหาเวตาล
และควบคุมเอาไว้ใช้เป็นทาส

มีตำนานเล่าว่า

ครั้งหนึ่งหมอผีกราบทูลให้พระเจ้าวิกรมมัททัยไปจับเวตาล
ซึ่งอาศัยอยู่บนต้นไม้ในใจกลางอุทยาน วิธีเดียวที่จะจับเวตาลได้ก็คือ
ต้องทำอย่างเงียบๆ และห้ามปริปากพูดสิ่งใด
มิฉะนั้นเวตาลจะหนีกลับไปได้

อย่างไรก็ตาม ทุกครั้งที่พระเจ้าวิกรมมัททัยจับเวตาลได้
มันจะหลอกล่อพระองค์โดยเล่านิทานให้ฟังเรื่องหนึ่ง
ซึ่งจะจบด้วยคำถาม และพระองค์ก็อดรนทนไม่ได้
ต้องตอบคำถามนั้นทุกครั้งไป
ทำให้เวตาลหนีกลับไปยังต้นไม้ดังเดิม
เรื่องราวเกี่ยวกับเวตาลนั้นรวบรวมไว้เรียกว่า "เวตาลปัญญาวิงศติ"
(หรือ นิทานเวตาล 25 เรื่อง) รวมอยู่ใน หนังสือกถาสรติศาสตร์
ของนักปราชญ์อินเดีย